

Rondetafel Vaste (2^e) Kamercommissie VROM over Gassing van containers (d.d. 24 januari 2007)

Verslag MGM

Sessie 1: bedrijven

1. Presentatie van de bedrijven

- **Havenbedrijf**
 - is als havenbedrijf zelf niet betrokken in de handhaving/controle
 - rekent voor dat hooguit 5000 containers op jaarbasis risicovol zijn
 - er zijn 17 verschillende instellingen in de haven die wel een rol hierbij spelen
- **Ecoloss**
 - is een bedrijf in incidentbestrijding; worden ingeschakeld nadat er een probleem is geconstateerd.
 - Constataert dat een aanzienlijk deel van de containers niet van de juiste papieren is voorzien
 - deel van probleem wordt veroorzaakt door gifstoffen in het product zelf (niet door gassing); overladen helpt dan niet (is al snel weer boven de MAC waarde)
 - noemt voorbeeld Stofzuigerzakken (met formaldehyde in het product)
- **Detalinks**
 - is een containerverlader
 - relateert effecten van gebruikte gifstoffen; maakt vergelijking met sigarettenrook (het grote aantal gifstoffen hierin).
 - moeilijk op te lossen probleem; met name de handhaving van de regeling van de voormalige staatsecr. van Geel
 - pleit voor aanpak bij de bron (in het buitenland)
 - als ondernemer moet je gewoon accepteren dat er gifstoffen in kunnen zitten

2. Vragen van de commissieleden

- **Dhr. Poppe (SP):** hoe zit het met aantallen. Volgens onderzoeken eerst 20% van containers gegast nu 57% / 28% boven MAC. Er wordt alleen gepraat over methylbromide, hoe zit het met alle andere stoffen die worden gemeten? Hoe vaak komt het voor dat er gewaarschuwd wordt bij niet stickeren? Hoe vaak wordt ecoloss ingeschakeld?
- **Dhr. Boelhouer(PvdA):** regelgeving wordt niet uitgevoerd vanwege probleem met handhaafbaarheid. Als er gehandhaafd zou worden zou dit dan niet zo'n danige impact hebben dat het wel effect moet hebben? Wat gebeurt er als het stickeren nageleefd wordt. Bij niet stickeren → lading terug sturen. Werken strenge sancties. Werkt een importverbod.
- **Mw. Vietsch(CDA):** Waarom wordt er niet over gestapt op verhitting. Zijn er geen technische oplossingen, bijvoorbeeld een uitlaadpijpje.
- **Mw. Nedperus (VVD):** ...

3. Beantwoording vragen van commissieleden

- **Havenbedrijf Rotterdam (dhr. Toet):** Hoeveelheid containers met gas is veel minder dan onderzoeksrapporten aangeven. Onderzoeken gebaseerd op risicovolle containers. Daardoor vertekend beeld. In werkelijkheid 20.000 (?)containers binnen onder gas waarvan 5000 (?) boven MAC.

Alle middelen mogen gebruikt worden. In Nederland wordt 30 minuten verhitten op 70 graden toegepast. Dit is afdoende maatregel. In buitenland veel methylbromide gebruikt, maar ook andere middelen. Dit is niet verboden.

Houden ons aan FAO regels.

Havenbedrijf heeft geen handhavingbevoegdheid op dit terrein. Hiervoor zijn 17 inspectiediensten in de haven. Inspectiedienst (VenW) moet handhaven op niet stickeren. Havenbedrijf waarschuwt deze. Aantallen uit de praktijk:?

- **EcoLoss Groep (dhr. Lankester):** Worden gevraagd als er problemen zijn, bij gemeten waarden > MAC. Gevraagd wordt wat er met de lading moet gebeuren. Er zijn ook andere bedrijven die dit doen. Werken samen met ECT en Holland fumigation. Samen beslissen ze wat er met de lading moet gebeuren. Het probleem is dat er vaak geen documenten bij de lading zijn en dat er niet gegast is maar wel hoge concentraties van andere (productiestoffen) worden gemeten. Gegaste containers zijn makkelijk te behandelen. Het probleem is dat je vaak niet weet dat ze gegast zijn. Ander probleem is de productiemiddelen. Technische middelen zijn beperkt. Container kan in een speciale box worden geplaatst voor ontgassen, maar moet erg lang (maanden) in zo'n box verblijven. Sommige containers hebben zo hoge gehalten dat veilige gehalten niet te bereiken zijn. Niet bekend hoe vaak er containers in een gasvak staan. Ecoloss wordt ingeschakeld bij enkele tientallen containers.
- **Detalinks (dhr. Wijdeveld):** Niet alleen gassen zijn een probleem, ook de stoffen die in de producten voorkomen. Hele lijst met stoffen. Vergelijkbaar met stoffen die je binnenkrijgt met roken. Niet om het probleem te bagatelliseren, maar te relativieren. Uitvoering van regeling is moeilijk. Probleem moet aangepakt bij de bron. Werkgever is verantwoordelijk voor besloten ruimte/de container. Handhaafbaarheid bereikt pas iets als je het bij de bron aanpakt. Probleem met de andere stoffen moet aangepakt worden. Containers worden al automatisch geventileerd, door middel van roosters. Cijfers relativieren, aantal slachtoffers dat genoemd wordt klopt niet. Detailings krijgt geen voorbeelden van ongevallen hier vaak om gevraagd. Hardinxveld is eerste voorbeeld. Hier is de oorsprong van het probleem nog steeds niet bekend.

Sessie 2: overheden

1. Presentatie bedrijven

2. Vragen van commissieleden

- **Vietsch:** → *aan VWA: Wat gebeurt er met producten (stofzuigerzakken) waarin hoge gehalten worden gemeten?*
- **Boelhouer:** *is melden verplicht? Tegenhouden van containers wordt nu niet meer door VROM inspectie gedaan, wat is er in de instructie veranderd?*
- **Poppe:** *gaat de AI meten, zonder vooraf te melden? Is er een sanctie op niet stickeren? Valt magazijnen ook onder de controle van VWA? Hoe vaak worden containers tegengehouden?*
- **Nedperus:** *hoe zit het met de prioriteit mbt gassing bij de AI?*

3. Beantwoording van vragen van commissieleden

- **Arbeidsinspectie (dhr.):** verantwoordelijkheid van de containers ligt bij de werkgever. Het blijkt dat er een tekortkoming is in de kennis bij werkgevers. Hiervoor

heeft AI een brochure uitgegeven. Sinds 2000 zijn er 4-5 meldingen geweest. AI stelt prioriteiten, moet deze risico's afwegen tegen andere risico's. verplichting voor melding geldt als er sprake is van opname in ziekenhuis. Inspecties zijn actief en gericht. Aandacht voor protocollen mbt. Gassing. AI houdt geen containers tegen. Meten zelf niet/ alleen controle of wordt voldaan aan protocol. 4-5 ongevallen sinds 2000.

- **Verkeer en Waterstaat:** wetgeving is aangepast; Nu moeten na ventileren containers ook worden gestickerd. Als container niet gestickerd is → boete en wordt er voor gezorgd dat container alsnog wordt gestickerd. Geen cijfers hoe vaak dit voorkomt.
- **VWA:** bekijkt waar de grootste risico's zijn. Gassing heeft geen hoge prioriteit. Risico's=kans x effect. Op basis van onderzoek RIVM worst case scenario zijn risico's voor consumenten gering. Verantwoordelijkheid ligt bij degene die product op de markt brengt. Stofzuigerzakken; importeur verantwoordelijk voor het op de markt brengen van product. Deze moeten onze norm hanteren. Bij niet voldoen aan norm mag product niet in de handel. Importeur moet producten uit handel halen. VWA ziet toe dat dit gebeurt. Vanwege gezamenlijk uitademen van producten in huis stimuleert VWA goede ventilatie. VWA heeft geen rol in de keten/opslag waar producten kunnen uitgassen. Valt onder de AI.
- **VROM Inspectie (dhr. Nauta):** er vind vooral monitoring plaats van import. Verschillende jaren kleine steekproeven gedaan van 200-300 containers. Nu extra 300 containers gecontroleerd. Bij overtreding wordt gewezen op verantwoordelijkheden. VI houdt nu niet meer containers tegen. VI alleen voor controle op consumentenproducten. Maakt afspraak met VWA als iets niet klopt. 1 voorbeeld van het vernietigen van een lading. Geen sticker wel gas is 1 keer voorgekomen. Doorgegeven aan Ven W →
- **Douane (dhr. v. Bommel):** iedere containers is een potentieel risico. Pas als gasconcentratie onder MAC mag container door. In 5% van containers gas aangetroffen. Douane heeft geen handhavingstaak.

Sessie 3: gezondheidsorganisaties

1. Presentatie van organisaties

2. Vragen van de commissieleden

- *Poppe:* Wat vinden de organisaties van de risico's?
- *Boelhouer:* Wat vindt het MGM dat er moet gebeuren?

3. Beantwoording van de vragen van commissieleden

- **Hoogleraar toxicologie UU (dhr. vd Berg):**
Uit onderzoek in Hamburg blijkt dat producten wel degelijk erg lang uitdampen. Soms wel 5 maanden. Risico's afhankelijk van dosis en tijdsduur van blootstelling. Bij werknemers in pakhuizen misschien geen acute risico's, maar wel op lange termijn.
- **Arbo Unie (mevr. Hiddinga-Schipper):**
- **RIVM (dhr. Schols):** Onderzoek gericht op risico's consumenten, niet op werknemers. risico's voor consumenten gebaseerd op worst-case scenario (matras met verschillende gassen). Blijkt eerste dagen 95% uit te dampen. Dan nog langdurig (maanden) gehalten 5% . Alleen eerste dagen risico voor te hoge blootstelling, daarna

niet meer. Over risico's van andere consumenten geen conclusies te trekken. Dat in Hamburg geconstateerd is dat producten nog maanden uitdampen is bekend. Hier uitdamping onderzocht in een afgesloten ruimte. Het gaat niet om de hoeveelheid die goederen uitdampen, maar om de blootstelling. Moet ook rekening houden met ventilatie. Onderzoek van RIVM houdt hier wel rekening mee.

- **Meldpunt Gezondheid en Milieu (dhr. Raaphorst):**
 1. Het MGM pleit voor een taskforce van in ieder geval de 17 betrokken controlerende/handhavende instanties in de haven, die als opdracht meekrijgt een nieuw (onderling afgestemd) controle en handhavingsprotocol op te stellen over de hele linie van het risicotraject waar containergassing invloed op heeft (dus inclusief de consument).
 2. Het MGM pleit tevens voor een aanpassing van de gehanteerde norm voor toelaatbare niveaus van gifgasresidu's in stoffen, met het oog op de meer gevoelige groepen in de samenleving, te weten kinderen (risico op stoornis bij de ontwikkeling van het zenuwstelsel) en mensen met Multiple Chemical Sensitivity (MCS).
- **Europe Container Terminal:** Stellen ruimte beschikbaar voor uitgassen containers. In de zomer staan wel containers in uitgasvak, in de winter niet; onder de 5 graden geen methylobromide te meten, omdat het dan neerslaat.